

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 5 april 1932 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 1 och 3 §§ förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit, m. m.

I en den 31 mars 1932 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 249, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga följande, vid propositionen fogade

Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse av 1 och 3 §§ förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit¹.

Härigenom förordnas, att 1 och 3 §§ förordningen den 3 maj 1929 om särskild skatt å bensin och motorsprit skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

1 §.

För bensin — — — liter.

I denna förordning förstås med motorsprit sådan sprit, som enligt gällande förordning angående handel med skattefri sprit är att anse såsom motorsprit.

3 §.

1. Kontroll — — — kontrollstyrelsen.

2. Den, som — — — kontrollstyrelsen.

3. Bensin — — — till kontrollstyrelsen.

För den — — — kontrollstyrelsen.

Försummar — — — föranstalta.

4. Såsom tillverkning av bensin anses jämväl av importör eller försäljare företagen blandning av bensin, bensol eller motorsprit med obeskatt-

¹ Senaste lydelse av 1 § se 1931: 245; jfr 1931: 137.

tad petroleumprodukt, därest den genom blandningen erhållna varan med hänsyn till sin användning är att likställa med bensin. Skatt skall erläggas allenast för den myckenhet obeskattad petroleumprodukt, som ingår i blandningen. Inbetalningen av skatten skall äga rum före utgången av månaden närmast efter den, varunder blandningen företagits. Vad i 3 mom. första stycket stadgas skall ej äga tillämpning å tillverkning av ifrågavarande slag.

Såsom bidrag till kostnaden för ersättning åt kontrollant, som av kontrollstyrelsen förordnas att närvara vid uppmätning av obeskattad petroleumprodukt, avsedd för blandning, varom i detta moment förmåles, har importör eller försäljare att i enahanda ordning, som gäller i fråga om skatten, inbetala ett belopp, motsvarande 2 kronor 50 öre för timme av den tid, som åtgått för förrättningen, dock minst 10 kronor för varje förrättning. Överskjutande del av minst en halv timme räknas som hel timme, men mindre del bortfaller.

5. Tillverkare skall hålla sina handelsböcker med tillhörande verifikationer tillgängliga för kontrollstyrelsen eller av styrelsen utsedd kontrollant. Tillverkaren vare ock skyldig att lämna kontrollanten tillträde till tillverkningsstället och där befintliga lokaler samt att på anmodan kostnadsfritt tillhandahålla kontrollstyrelsen prov å oljor, som finnas å tillverkningsstället.

6. Utan hinder av bestämmelserna i denna förordning må under den kontroll och de villkor i övrigt, som Konungen prövar erforderliga, skattefrihet åtnjutas för bensin, som inom riket tillverkas för vetenskapligt eller försöksvis för tekniskt ändamål.

7. Ersättning till kontrollant, som av kontrollstyrelsen förordnas att biträda vid tillsynen över denna förordnings efterlevnad, bestämmes av styrelsen.

Denna förordning träder i kraft å dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes.

dels besluta, att den till nr 174 i gällande tulltaxa fogade anm. 1 skall utgå, i följd varav sagda tulltaxenummer jämte anmärkning erhåller följande ändrade lydelse:

»Mineraloljor:

174 bensin ..... 100 liter —: 10

Anm. För bensin, som införes till riket, skall erläggas skatt enligt vad därom är särskilt stadgat.»

dels ock förklara, att ändringen i tulltaxan skall träda i kraft å dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes.

För bensen, som till riket införes eller här tillverkas, skall erläggas särskild skatt, som enligt nu gällande bestämmelser utgår med 8 öre för liter. Å införd bensen utgår därjämte tull med 0.1  re för liter. Då fråga är om till riket införd bensen, utgöres skatten enligt 2   förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensen och motorsprit till tullverket samtidigt med tullen. Beträffande bensen, som tillverkas inom riket, skall skatten enligt 3 å samma förordning inbetalas genom insättning   statsverkets giror kning i riksbanken f r statskontorets r kning. Kontrollen   beskattningen av sådan bensen utövas av kontrollstyrelsen.

Enligt 1   förenämnda förordning i dess ursprungliga lydelse skulle i förordningen med bensen förstås mineraloljor och skifferoljor, vilka vid en temperatur av + 15  Celsius hade en egentlig vikt av högst 0.760. På enahanda sätt definierades bensen i anmärkning 1 till tulltaxenummer 174 i den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan.

I skrivelse till chefen för finansdepartementet den 4 mars 1931 anmälde generaltullstyrelsen, att föreståndaren för tullverkets huvudlaboratorium i en till styrelsen avgiven promemoria framhållit, bland annat, att till motorbensen börjat användas mineraloljefraktioner av så hög egentlig vikt, att vissa farhågor f rel ge för att det i nämnda författningar angivna talet 0.760 kunde inom en snar framtid komma att överskridas, varigenom tyngre motorbensen skulle kunna införas utan erläggande av tull eller skatt. På grund d r v hemställde styrelsen, att det måtte tagas under övervägande, huruvida icke utredning borde verkställas angående möjligheten av en sådan ändring av författningarna i fråga, att definitionen   bensen erh lle en mot författningarnas syfte bättre svarande avfattning.

Sedan Kungl. Maj:t i anledning h r v anbefallt generaltullstyrelsen att föranstalta om en dylik utredning, framlade styrelsen, som under hand inhämtat kontrollstyrelsens åsikt i ärendet, i skrivelse den 18 mars 1931 utredning och förslag i ämnet. Enligt förslaget i fråga borde sådan ändring vidtagas i definitionen   bensen, att maximigränsen f r den egentliga vikten vid en temperatur av + 15  Celsius höjdes från 0.760 till 0.770. Till grund för förslaget låg en av professorn vid tekniska högskolan C. E. L. Hubendick på föranstaltande av generaltullstyrelsen verkställd utredning angående den egentliga vikten hos bensen, som användes för motordrift.

I avgivet yttrande tillstyrkte Sveriges kemiska industrikontor den sålunda föreslagna ändringen rörande definitionen   bensen. Kommerskollegium förklarade i infordrat utlåtande sig sakna anledning att avstyrka förslaget.

Genom proposition nr 215 till 1931 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att, i enlighet med vad generaltullstyrelsen i sin förutnämnda skrivelse förordat, dels antaga förslag till förordning om ändrad lydelse

Utskottet.

Gällande bestämmelser.

av 1 § förordningen om särskild skatt å bensen och motorsprit, dels ock besluta ändring av den i anmärkning 1 till tulltaxenummer 174 givna definitionen å bensen.

Sedan riksdagen i skrivelse den 28 maj 1931, nr 293, anmält, att riksdagen bifallit propositionen, utfärdade Kungl. Maj:t den 19 juni samma år dels förordning (nr 245) om ändrad lydelse av 1 § nyssnämnda förordning, dels ock kungörelse (nr 244) om vissa ändringar i tulltaxan. Enligt såväl bensinskatteförordningens som tulltaxans bestämmelser skall sålunda numera med bensen förstås mineraloljor och skifferoljor, vilka vid + 15° Celsius hava en egentlig vikt av högst 0.770.

Ifrågasatt
ändring i
definitionen å
bensen.

I skrivelse den 23 mars 1932 hava *kommerskollegium, generaltullstyrelsen* och *kontrollstyrelsen* anmält, att föreståndaren för tullverkets huvudlaboratorium i en till generaltullstyrelsen avgiven, den 21 i samma månad dagtecknad promemoria inberättat, att i dagarna till riket inkommit ett parti om 1,692,273 liter av en vara, benämnd »ligroin», vilken av verkställd undersökning att döma utgjorde en högkokande fraktion av bensen. Med all sannolikhet vore varan avsedd att efter sammanblandning med lågkokande bensinfraktioner användas till motordrift. Då emellertid partiet i fråga visat sig hava en egentlig vikt vid + 15° Celsius av 0.7754, hade detsamma med nuvarande bestämmelser icke kunnat beläggas med skatt och tull. På grund av det sålunda inträffade fallet hade generaltullstyrelsen hos professor Hubendick anhållit om ett uttalande angående möjligheterna att för framtiden förebygga, att motorbensen infördes utan erläggande av skatt och tull. I anledning härav hade Hubendick i avgivet utlåtande anfört följande:

Då numera bensen med en specifik vikt upp till 0.770 vore belagd med tull och skatt, innebure detta, att ett nu inkommet bensinparti med specifika vikten 0.7754 skulle vara fritt från tull och skatt. Då emellertid bensen otvivelaktigt vore avsedd för motorändamål, visade detta å ena sidan, att det funnes många sätt att kringgå en bestämmelse, baserad på specifika vikten, sedan bensenindustrien numera blivit en blandningsindustri, samt å andra sidan, att det vore utomordentligt svårt finna en närbesläktade produkter, avsedda för andra ändamål. Bestämmelserna för bensenens beläggande med tull och skatt torde därför behöva en radikal omläggning. Men en dylik omläggning förutsatte en ingående utredning av denna svåra fråga. En dylik utredning torde därför kräva rätt lång tid. För att tillvarataga statens intressen och förebygga, att motorbensen, vilken egentligen skulle vara belagd med tull och skatt, infördes i sådant skick att den ginge fri från dessa onera, syntes för närvarande ej finnas annan utväg än att tillsvidare giva de myndigheter, vilka skulle granska varan, förtroendet att efter eget omdöme avgöra, huruvida tull och skatt skulle åvila varan eller ej.

Departements-
chefen.

Sedan i den föreliggande propositionen lämnats redogörelse för vad kommerskollegium, generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen anfört i

ärendet ävensom för en av byråchefen hos kontrollstyrelsen Sven Alm-gren avgiven promemoria, har föredragande departementschefen anför-t följande:

»Den år 1931 genomförda ändringen av den i förordningen om särskild skatt å bensin och motorsprit och i tulltaxan förekommande definitio-nen på bensin, i följd av vilken ändring för närvarande under detta be-grepp hänföras mineraloljor och skifferoljor med en egentlig vikt vid $+15^{\circ}$ Celsius av 0.770, avsåg, såsom av det förut anförda framgår, att för-hindra, att vissa oljor, vilkas egentliga vikt vid angivna temperatur över-stiger den i definitionen i dess tidigare lydelse uppdagna gränsen 0.760 men som det oaktat kunde finnas användbara som motorbränsle, skulle undandragas skatt och tull. Av det av ämbetsverken omförmälda fallet, att ett större parti hit till riket införd mineralolja, med all sannolikhet avsedd för motordrift, visat sig äga en egentlig vikt överstigande 0.770 och således icke enligt gällande bestämmelser kunnat beläggas med skatt och tull, framgår, att icke ens den år 1931 antagna definitionen på bensin är tillräckligt effektiv för det avsedda ändamålet. Att fortsätta på den inslagna vägen och ändra definitionen på bensin, så att därunder inbe-gripas oljor med än högre egentlig vikt, lär knappast låta sig göra, därest den hittills intagna ståndpunkten att skatt och tull ej böra drabba de oljor, vilka tjäna andra ändamål än motordriften, icke skall uppges. En omläggning av beskattningssystemet, varigenom avgränsandet av de skattepliktiga oljorna komme att författningsenligt ske annorledes än genom viktbestämning, har, enligt vad jag förut anför-t, framhållits så-som önskvärd men torde ej kunna genomföras utan en förutgående om-fattande och tidsödande utredning. Då det emellertid uppenbarligen är angeläget att omedelbart förebygga möjligheten att, på grund av en för snäv vorden definition av vad som enligt hithörande författningar skall anses såsom bensin, skatt och tull i vissa fall, mot författningarnas syfte, icke komma att utgå, synes, med hänsyn till vad jag nyss anför-t, icke er-bjuda sig annan utväg än att, på sätt ämbetsverken förordnat, överlämna åt beskattningsmyndigheterna, d. v. s. generaltullstyrelsen och kontroll-styrelsen, att i varje särskilt fall på grundval av författningarnas syfte pröva, huruvida en vara är att anse såsom bensin eller ej. Då samråd mellan de båda ifrågavarande myndigheterna måste förutsättas komma att äga rum, torde tillräcklig garanti föreligga för en i görligaste mån likformig tillämpning. Jag ber att i detta sammanhang få erinra om det av ämbetsverken påpekade förhållandet, att enligt de ursprungliga bestämmelserna rörande bensinbeskattningen fri prövningsrätt av vilka oljor, som vore att hänföra till bensin, tillkom beskattningsmyndig-heterna.

På grund av det sålunda anförda finner jag mig böra giva ämbets-verkens förslag om sådan ändring av författningarna, att definition på bensin därur uteslutes, min anslutning. Till spörsmålet om en utred-ning angående möjligheten att i författningsväg giva nya regler för av-görande av frågan, huruvida viss petroleumprodukt är underkastad be-skattning, torde jag få anledning att senare återkomma.

Genom de sålunda föreslagna författningsändringarna torde den huvudsakliga delen av petroleumprodukter, som äro avsedda att efter blandning med bensin, bensol eller motorsprit användas för motordrift, komma att bliva beskattade. Emellertid är det icke uteslutet, att en vara, som vid införsel till riket, respektive utlämnande från tillverkningsstäl-

let icke ansetts hänförlig till bensin och sålunda undgått beskattning, likväl kan tjäna som ingrediens vid genom blandning framställt motorbränsle. På grund härav synes, såsom ämbetsverken i anslutning till den i ämnet avgivna promemorian föreslagit, för att ytterligare säkerställa statens ifrågavarande skatteintresse i 3 § förordningen om särskild skatt å bensin och motorsprit böra införas en bestämmelse därom att såsom tillverkning av bensin jämväl skall anses av importör eller försäljare företagen blandning av bensin, bensol eller motorsprit med obeskattad petroleumprodukt, därest den genom blandningen erhållna varan med hänsyn till sin användning är att likställa med bensin. Å sådan importör eller försäljare böra i tillämpliga delar gälla vad i nyssnämnda författningsrum stadgas angående tillverkare. Från denna regel torde emellertid undantag böra ske beträffande tiden för skattens inbetalning. Tillverkare skall nämligen för den under ett kvartal utlämnade myckenheten bensin verkställa sådan inbetalning inom månaden närmast efter kvartalets utgång, medan beträffande importör eller försäljare synes böra föreskrivas skyldighet att för den i blandningen ingående skattepliktiga petroleumprodukten inleverera skatten före utgången av månaden närmast efter den, då blandningen företagits. Denna skillnad betingas därav att tillverkning av bensin i regel bedrives successivt, medan blandning kan förutsättas ske vid enstaka tillfällen.

Kontrollen över att skatt i vederbörlig ordning erlägges av importör eller försäljare, som verkställt blandning, torde, i likhet med vad som gäller beträffande annan tillverkare, böra utövas av kontrollstyrelsen med biträde, där så finnes erforderligt, av kontrollant, som utses av styrelsen. Ersättningen till sådan kontrollant bör bestämmas av styrelsen och torde lämpligen böra bestridas av det under sjunde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till kontroll å tillverkningsavgifter. Kostnaderna för den tillsyn, som utövas genom dylik kontrollant, böra ersättas statsverket samt gäldas av tillverkaren. Mot den i promemorian föreslagna normen för bestämmande av det till täckande av statsverkets kostnader utgående bidraget — 2 kronor 50 öre för timme av den tid, kontrollant nödgats tillätta i och för kontrollens utövande, dock minst 10 kronor för varje förrättning — synes intet vara att erinra. Bidraget torde böra inbetalas samtidigt med erläggandet av den för petroleumprodukten utgående skatten samt böra tillgodoföras nyssnämnda riksstatsanslag.»

*Utskottets
yttrande.*

Ehuru det uppenbarligen är ägnat att ingiva vissa betänkligheter, att på sätt i propositionen förutsättes åt generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen lämna befogenhet att utan ledning av i lagstiftningen angiven definition å bensin avgöra, huruvida en införd eller tillverkad vara skall anses såsom bensin eller huruvida en företagen blandning av bensin, bensol eller motorsprit med obeskattad petroleumprodukt är att likställa med bensin, har utskottet likväl med hänsyn till vad i ärendet förekommit ansett sig böra tillstyrka bifall till förslaget. Utskottet förutsätter emellertid att, såsom jämväl departementschefen förebådat, frågan i hela dess vidd snarast möjligt göres till föremål för utredning.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 249,

1) antaga ovan införda, vid propositionen fogade förslag till förordning angående ändrad lydelse av 1 och 3 §§ förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit,

2) besluta, att den till nr 174 i gällande tulltaxa fogade anm. 1 skall utgå, i följd varav sagda tulltaxe-nummer jämte anmärkning erhåller följande ändrade lydelse:

»Mineraloljor:

174 bensin ..... 100 liter —: 10

Anm. För bensin, som införes till riket, skall erläggas skatt enligt vad därom är särskilt stadgat.»

samt

3) förklara, att ändringen i tulltaxan skall träda i kraft å dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes.

Stockholm den 5 april 1932.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Bärge, Boman, Ericson i Obergå, Björnsson, Jönsson i Slätåker, Jönsson i Boa, Lövgren i Nyborg, Nylander i Stockholm, Olsson i Ramsta, Björklund, Lithander, Nilsson i Hörby, Forssberg, Hjalmarsson, Larsson i Örbyhus, Sjödal, Ericson i Boxholm, Werner och Heiding.

321089. Stockholm, Isaac Marcus Boktryckeri-Aktiebolag, 1932.